

Abstrakt

Rumunský přechod k demokracii po roce 1989 byl ve významné míře determinován formou předchozího režimu. Osobní diktatura Nicolae Ceaușeska a extrémně silný tlak, který byl vyvíjen na opozici, zamezil v Rumunsku existenci významnějších disidentských skupiny, nebo center, které se mohly na svržení jeho moci podílet.

V překotných a dosud nejasných událostech prosince 1989 se proto k moci dostala různorodá Fronta národní spásy, do jejíhož čela se postavil Ion Iliescu. Jako bývalý stranický funkcionář odstavený z čelných pozic po neshodách s Ceaușeskem převedl téměř kompletní komunistickou strukturu včetně tajné služby Securitate pod kontrolu nového vedení státu. Likvidace předchozího režimu proběhla ve skutečnosti odstraněním bývalého prezidentského páru a odsouzením několika generálů tajné služby. Iliescu následně koncentroval dostupné mocenské prostředky kolem Fronty národní spásy a na rozdíl od původních prohlášení zdržoval proces demokratizace.

Režim, v jehož čele stanul Ion Iliescu, vykazoval ve svých ideových projevech a technologii udržování moci zřetelnou podobnost s komunistickou vládou, přesto fungoval ve formálně demokratickém rámci. Proto se podařilo opozici v roce 1996 převzít moc bez výraznějších konfliktů a plně v intencích ústavou garantovaného demokratického zřízení.